

ਆਰਸੀ ਕਬੂਰੀਆ ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਬੇਦੀ ਸਨਜ਼ ਸਟੀਲਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਇਰਜ਼, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

M/S BG ਬੁਦਰਜ਼, — ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2001 ਦਾ CrI. ਐਮ. ਨੰਬਰ 50086/ ਐਮ

22 ਜਨਵਰੀ, 2002

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 - ਐੱਸ. 138 ਅਤੇ 142—ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973—ਐੱਸ. 245—ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 — ਐੱਸ. 11—ਜਨਰਲ ਕਲੈਂਜ਼ ਐਕਟ, 1897— ਐੱਸ. 3(42)-ਚੈਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ—ਕਿਸੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ — ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ — ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਨਹੀਂ — ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ — ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ — ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ 1881 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 138 ਅਤੇ 142 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 1881 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

(ਧਾਰਾ 13 ਅਤੇ 15)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੰਜੇ ਮਜੀਠੀਆ।

ਨਿਰਣਾ

ਆਰਸੀ ਕਬੂਰੀਆ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਜਿੰਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1998 ਦੇ ਸੰਮਨ ਆਦੇਸ਼,

ਮਿਤੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1998 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੋ ਕਿ Annexure-P.2 ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਅਤੇ ਆਰਡਰ, ਮਿਤੀ 20 ਅਗਸਤ, 2001 (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ-ਪੀ.5) ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 245 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕੋਡ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਜੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਲਿੰਕ ਰੋਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ, ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 25 ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਗਸਤ, 1997, ਲਈ ਰੁ. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 22,000 ਜਦੋਂ ਚੈੱਕ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੈੱਕ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਫੰਡ ਨਾਕਾਫੀ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚੈੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ। ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ PW-1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। P.1, ਮੈਮੋਜ਼ ਐਕਸ. P.2 ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ. P.3, ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਾਬਕਾ. P.4, ਡਾਕ ਰਸੀਦ ਸਾਬਕਾ. P.5 ਅਤੇ AD ਸਾਬਕਾ. ਪੀ.6. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ, ਰਿਕਾਰਡਕੀਪਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰ ਬੁੱਕ ਸਾਬਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। PW2/A, ਚੈੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਾਬਕਾ. PW2/B ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ। PW2/C ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਪੀਕ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1998 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਪਾਇਆ।

(3) ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 245 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(42) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਜੀ ਬੁਦਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ। 20 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 245 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਸ਼ਕਤੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਰਿਹੰਤ ਮੈਟਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (1) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਮਾਲਕ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੋਈ ਫਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਰਮ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141, ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਅਧੀਨ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਫਰਮ ਹੈ। ਇੱਕ ਫਰਮ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲਾ ਸਰੋਕਾਰ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਰਮਨ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ 1 ਅਤੇ 2 ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਸਿਰਫ ਚੈੱਕ ਦੇ ਦਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਸ਼ਕਤੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਮਨ। ਮੈਸਰਜ਼ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਸ਼ਕਤੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਰਮਨ ਦੁਆਰਾ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਚੈੱਕ ਦਾ ਦਰਾਜ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ

(1) 1992 (2) ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਬੈਂਕਿੰਗ ਜਜ਼ਮੈਂਟਸ 20

ਮੈਸਰਜ਼ ਬੇਦੀ ਸੰਨਜ਼ ਸਟੀਲਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਇਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਜੀ ਬੁਦਰਜ਼ 93
(ਆਰ.ਸੀ. ਕਬੂਰੀਆ, ਜੇ.)

ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਰਮਨ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਸ਼ਕਤੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਮਨ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 138, ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ 1 ਅਤੇ 2 ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਧਾਰਾ 141, ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਫਰਮ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

(6) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। 'ਕੰਪਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ (1) ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ (2) ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ (3) ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ; ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਡਾਇਰੈਕਟਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 'ਕੰਪਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਇਕੱਲੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕੋ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਚਿੰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਕੱਲੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ

(2) (1996) 1 ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 247

ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਇਕ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ”

(7) ਦੀਪਿਕਾ ਮਿਲਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਡੋਡੀਆ ਡੇਅਰੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (3) ਵਿੱਚ ਸਾਨਥੀਉਸਮੇਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 14 ਤੋਂ 23 ਵਿਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

1. 4. ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਅਨੁਸਾਰ ਫਰਮ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੀ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।
15. ਪਰ, ਸਵਾਲ ਜੋ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
16. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
17. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਪਿਕਾ ਮਿਲਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰਿਕਸ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਵਤੀ ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ. ਸ਼ਿਵਸ਼ਕਤੀ

ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਰਿਹੰਤ ਮੈਟਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, 1992 ਐਲਡਬਲਯੂ (ਸੀਆਰਐਲ) 347, ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ.) ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਕੋਈ ਫਰਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ.

18. ਪਰ, ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲਕੀ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।
19. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕੀ ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਡੀਐਸਪੀ/ਏਪੀਆਰਐਸ ਵਿਜੀਲੈਂਸ TNEB ਮਦਰਾਸ, .1990 LW (Crl.) 203 ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਅਰੁਣਾਚਲਮ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ, ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਮ ਖੁਦ ਮਾਲਕ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ ਹੈ।
20. ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਜ਼ [1994(111) CCR 16U] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ) ਸ੍ਰੀ ਜਾਨਕੀ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ, ਜਿਸਦੀ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰਸ਼ਿਪ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਰਮਨ ਨੇ ਚੈੱਕ ਦੇ ਦਰਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।
21. ਜੇਕਰ ਇਹੀ ਸਮਾਨਤਾ ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਰਾਜ਼, ਜਿਸਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰਿਕਸ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਵਤੀ ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ ਦੁਆਰਾ ਦੀਪਿਕਾ ਮਿਲਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਦਰਾਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਰਕਰਾਰ

ੴ

22. ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਰਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਰੇਵਤੀ ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਖਿੰਦੂ ਹੈ ਕਿ ਦਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
23. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਇੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਿਕਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਮਲਕੀਅਤ ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਮਲਕੀਅਤ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਿਕਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਅਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿਰਫ ਇਕਾਈ ਨਾਲ ਡੁੱਬਦੀਆਂ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਭੇਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(8) ਅਨਿਲ ਹਾਡਾ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਰੀਲਿਕ ਲਿਮਟਿਡ (4) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਇਆ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਹਨ ਜੋ ਨਿਆਂਵਾਦੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਚੈਕ ਦਾ ਦਰਾਜ਼ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਨਿਆਂਵਾਦੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਕੰਪਨੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਰਮਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਫਰਮ ਦੇ ਇੱਕ

ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

(9) ਸਾਨਬੀਸੈਮੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ! ਸੀਨ % ਆਰ. ਪ੍ਰਜਾਗੋਪਾ ਐਸ ਐਸ ਫੈਕਟ (5)।

(10) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਕ ਸ਼ਿਵਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਅਰਿਹੰਤ ਮੈਟਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪੀ. ਮੁਬਰਮਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਪਦਮਾਵਤੀ ਫਾਈਨਾਂਸ (ਰਜਿ.) (ਸੁਪਰਾ) ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ! ਹਸਤੀ Ivlauxas Kigii ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਨਿਲ ਹਾਡਾ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਰੀਲਿਕ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ।

(11) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 245 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਤੋਂ 5 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"3. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਲਕੀਅਤ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਚਿੰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(42) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

4. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਫਰੇਮਿੰਗ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ”

(12) ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੇ 20 ਅਗਸਤ, 2001 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:-

“Ld. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 1994 (1) ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੇਸ 91 ਕੇਰਲਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਫਾਰਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ 2000 (1) ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੇਸ 182 ਮਦਰਾਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੈ। 1990 LW (ਅਪਰਾਧਿਕ) 203 ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਫਰਮ ਦੀ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਮ ਖੁਦ ਮਾਲਕ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ ਹੈ।

ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਲਕੀਅਤ ਚਿੰਤਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕਾਈ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।”

(13) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 138 ਅਤੇ 142 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਮਐਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਮੇਡਚਲ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਐਂਡ ਫਾਰਮਾ (ਪੀ.) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (6) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ:-

“ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਪਰਾਧ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਫਿਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 142 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੇਵਲ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਚੈੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਪਦੰਡ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹੈ ਜੋ ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਰਟੀਕਲ ਆਫ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਲਈ ਡੀ ਸਿਊਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ, ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੰਪਨੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਓਪੀ ਪੌਦਾਰ (7) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(15) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਆਂਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵੀ ਕੇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ

M/s Bedi Sons Steels & Wires v. M/s B.G. Brothers 101
(R.C. Kathuria, J.)

ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਈਸ਼ਵਰਜੋਤ ਕੌਰ